

Jak na slovní úlohy

Autorka

Jana Hanáková, ZŠ T. G. Masaryka
Moravské Budějovice

Vyučovací předmět

matematika

Vhodné pro

2. stupeň ZŠ, vyzkoušeno se 7. třídou

Potřebný čas

1 vyučovací hodina

Potřebný prostor

třída

Cíle lekce – tematické/obsahové

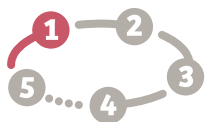
Žáci řeší slovní úlohy s využitím rovnic, tvoří zadání slovních úloh a řeší úlohy vytvořené spolužáky.

Cíle lekce – badatelské

Žáci formulují hypotézu podle zadané otázky, spolupracují ve skupině, ověřují hypotézu a formulují závěry.

Pomůcky

telefony či tablety s nainstalovanou aplikací kahoot do skupin, papíry a nůžky na vytvoření obrázků

Registrace na kahoot.com,
bližší informace
o aplikaci
najdete na
internetu.

*Např. Petr a Pavel dostali peníze,
celkem 1200 Kč. Pavel o 40 %
více než Petr. Kolik dostal Pavel?*

Motivace

Žáci se rozdělí do skupin a připraví si do každé skupiny alespoň jeden telefon či tablet, kde už je stažená aplikace kahoot. Aplikace umožňuje rychlé hlasování nad správnou odpovědí na zadanou otázku. Aplikaci má zároveň učitel v počítači a přes projektor nebo interaktivní tabuli promítá otázky. Otázka se zobrazí pouze přes zařízení učitele, žáci používají své přístroje jako hlasovací zařízení. V aplikaci se hned zobrazí kdo jak hlasoval a která odpověď byla správná.

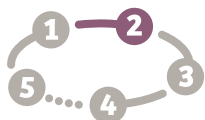
Učitel dopředu do aplikace připraví pět slovních úloh a k nim možnosti odpovědí, z nichž vždy jedna je správná. Čtyři úlohy jsou možné vypočítat jen za pomoci úsudku, ale pátá úloha je složitější.

Časový limit pro odpověď nastavuje učitel, žáci poměrně rychle odpovídají (hlasují) a jsou vtaženi do tématu. Poslední úlohu vytvořte tak, aby ji vypočítalo jen minimum žáků. Co by mohlo s řešením takové složité úlohy pomoci?

Kladení otázek

Tato badatelská lekce je strukturovaná, má tedy dopředu danou společnou výzkumnou otázku: *Jak řešit složitější slovní úlohy?*

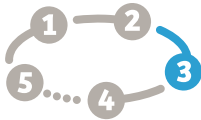
Formulace hypotézy

Žáci ve skupinách přemýšlí nad hypotézou. Směřujte je k hypotéze: *Řešení slovní úlohy si můžeme usnadnit použitím rovnic.*

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ouěřování hypotézy

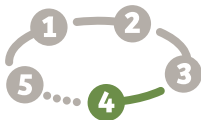
Ke znázornění slovních úloh žáci využijí obrázky z papíru (zboží a peníze, mohou si je vytvořit sami nebo už nějakou „základní sadu“ dostanou). Za konkrétní komodity, zboží pak dosazují neznámé rovnice.

1. úloha: KOUPIL JSI 3 ČOKOLÁDY A ZAPLATIL 250 Kč. PRODAVAČ TI VRÁTIL 13 Kč. KOLIK STÁLA JEDNA ČOKOLÁDA?

2. úloha: KOUPIL JSI 6 LAHVÍ COCA-COLY. PRODAVAČ NEMĚL DROBNÉ, TAK TĚ POŽÁDAL, ABYS MU KE 200 Kč PŘIDAL 4 Kč, PAK TI VRÁTIL 60 Kč. KOLIK STOJÍ LÁHEV COCA-COLY?

Po sestavení slovní úlohy pomocí obrázků zapíší žáci rovnici a vypočítají ji. Kolik je možných zápisů rovnice? Vraťte se k poslednímu složitějšímu příkladu z úvodního kahoot testu a pokuste se ho vyřešit rovnici.

Pokuste se složit postup z rozstříhaných obrázků.

Formulace závěrů a návrát k hypotéze

Žáci ve skupinách zhodnotí, zda jim převedení do podoby rovnice pomohlo s řešením úlohy.

Přemýšlení o tématu a hledání souvislostí

V každé skupině se žáci pokusí sestavit zadání dvou slovních příkladů a vyřešit je pomocí rovnice.

Prezentace

Žáci čtou své vlastní slovní úlohy, ostatní se je snaží rychle vypočítat. Pro zvýšení motivace a urychlení můžete opět využít aplikaci kahoot. Žákovské příklady se nahrají do aplikace s možnostmi a žáci opět po spočítání úlohy hlasují.

